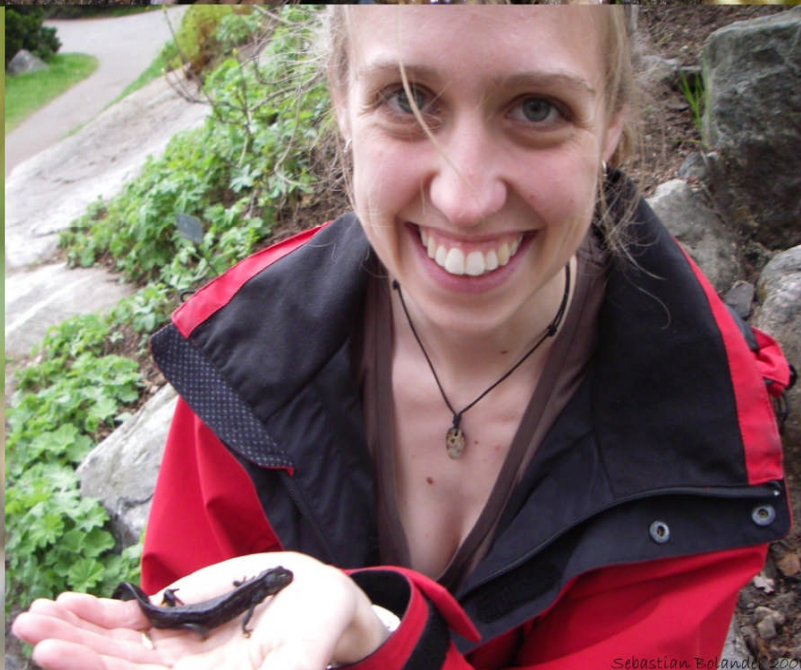

Södertörnsekologernas groddjursprojekt 2008

Bilaga 1: Botkyrka kommun

Södertörnsekologerna
Kommunal naturvårdssamverkan

Södertörnsekologerna är ett samverkansforum för nio kommuner på Södertörn med omnejd.

Rapporten redogör för resultat från ett projekt som är finansierat av Stockholms Läns Landsting och de medverkande kommunerna.

Projektledare, redaktör: Susann Östergård (Stockholms stad).

Projektgrupp: Britta Ahlgren (Botkyrka kommun), Erik Wijnbladh (Haninge kommun), Nicklas Johansson, Thomas Strid och Tiina Laantee (Huddinge kommun), Mikael Essmyren (Nykvarns kommun), Gun Svedman (Nynäshamns kommun), Maria Kavcic och Karina Hälleberg (Salems kommun), Gunilla Hjorth (Stockholms stad), Bo Ljungberg och Bjarne Tuttunen (Södertälje kommun) samt Göran Bardun (Tyresö kommun).

Fältarbetet har utförts av Ida Ahlbeck och Sebastian Bolander.

Författare: Sebastian Bolander och Södertörnsekologerna.

Expertkontakter: Torbjörn Peterson, Stefan Lundberg (Naturhistoriska Riksmuseet), Joakim Pansar och Mats Nordin (Länsstyrelsen i Stockholms län), Isak Isaksson (Naturskyddsföreningen), Mattias Sterner (Länsstyrelsen i Dalarnas län), Cecilia Journath-Pettersson och Daniel Gustafson (Länsstyrelsen i Örebro län) m.fl.

Läs mer om Södertörnsekologerna på www.sodertornsekologerna.org.

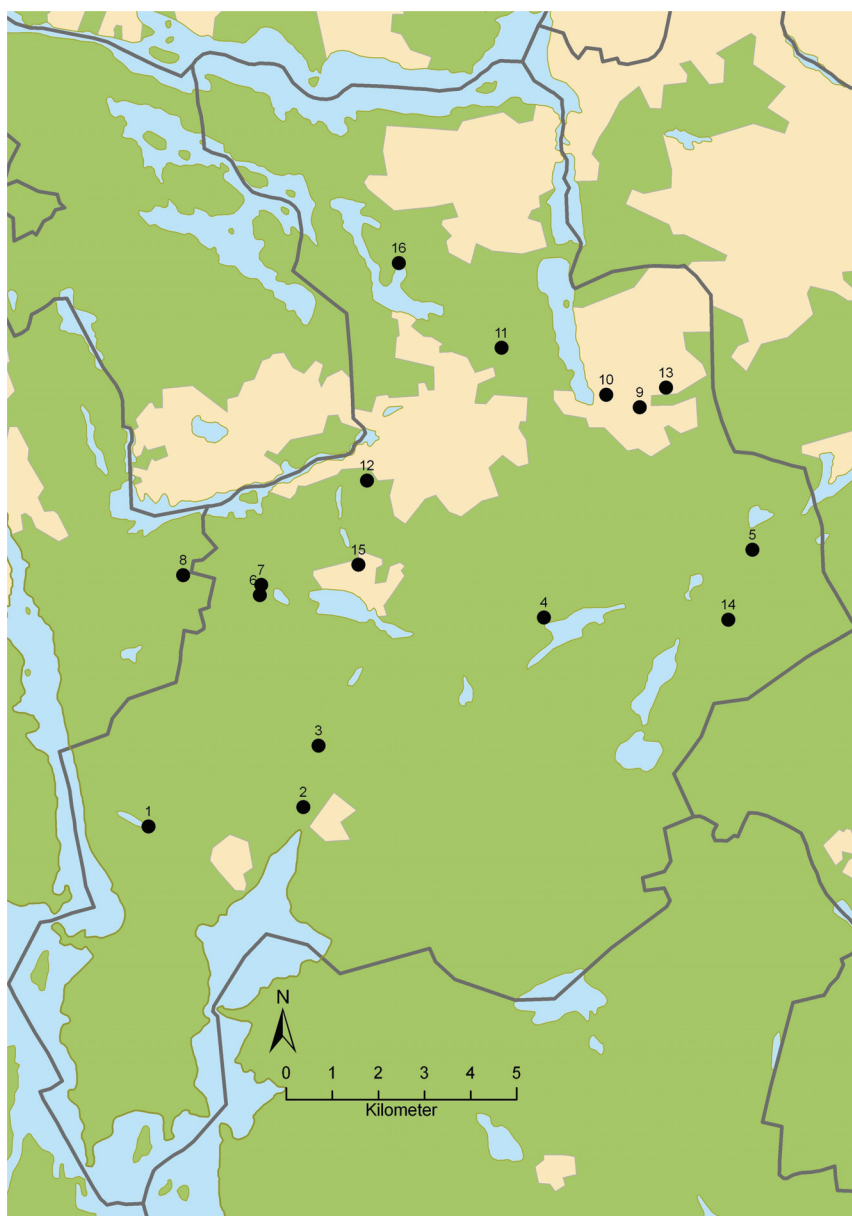
Fotografierna på framsidan visar inventerarna, Sebastian Bolander och Ida Ahlbeck, med större vattensalamander. På bilden högst upp, till höger, syns paddor och nedan, till vänster, är en larv av större vattensalamander. Fotografiet på Sebastian Bolander är taget av Ida Ahlbeck och de övriga bilderna är tagna av Sebastian Bolander.

Utgivningsår: 2009. **Version:** 1: 2009-04-28.

ISSN: 1651-856X.

Rapporten finns som pdf på Södertörnsekologernas hemsida.

Sexton groddjurslokaler inventerade i BOTKYRKA KOMMUN 2008

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sexton inventerade groddjurslokaler.....	3
Inventerade vattentyper.....	3
Påträffade arter.....	3
Hot och behov av åtgärder.....	6
Inventerade lokaler.....	7
STORA TRÄSKET, VIAD, VÄSTRA GRÖDINGE.....	7
SNÄCKSTAVIKSDAMMEN, KAGGHAMRA TOMTOMRÅDE.....	7
KYRKSJÖN, GRÖDINGE KYRKA.....	9
LIDA FRILUFTSGÅRD - VÅTMARKEN.....	10
RIKSTENS GOLFBANA.....	10
SOMRAN – DAMM UPPSTRÖMS, SKÄLBY.....	12
SKÄLBY GRÖDINGE GOLFCENTER – VILTVATTEN.....	12
SKÄLBY GRÖDINGE GOLFCENTER – DAMMAR.....	14
SÅGSJÖN, TULLINGE SKOG.....	15
TULLINGEMADEN.....	16
LOVISEBERGSDAMMEN, HAMRA.....	17
SYLVANDERS VÄG, UTTRAN.....	18
BANSLÄTT, TULLINGE.....	19
HÄSSLE, PÅLAMALM.....	20
VÅRSTARAVINEN – BROSIJÖNS UTLOPP, VÅRSTA.....	21
SJÖN ASPEN – EKHOLMENS NATURESERVAT.....	22
Samlad tabell.....	23

Bilderna visar de groddjur som finns i Botkyrka. Från vänster ses vanlig padda (*Bufo bufo*), åkergroda (*Rana arvalis*), vanlig groda (*Rana temporaria*), större vattensalamander (*Triturus cristatus*) och vanlig vattensalamander (*Triturus vulgaris*). Fotograf: Sebastian Bolander.

Fotografier av Sebastian Bolander.

Kartillustrationer sammanställda av Göran Bardun, Tyresö kommun (kommunkartan med alla lokaler) och Sebastian Bolander (illustrationerna för de enskilda lokalerna).

SEXTON INVENTERADE GRODDJURSLOKALER**Inventerade vattentyper**

Vattentyp	Antal lokaler	Namn
Naturligt öppna småvatten	1	Lovisebergsdammen
Anlagda småvatten	7	Rikstens golfbana Grödinge golfcenter Grödinge golfcenter Damm uppströms Somran Hässle Snäckstaviksdammen Sågsjön
Anlagda vattendrag	4	Stora träsket Kyrksjön Banslätt Vårstaravinen
Öppet kärr	3	Tullingemaden Lida våtmarken Sylvanders väg
Skogskärr	1	Ekholmen
Summa	16	

Påträffade arter

Art	Antal lokaler där arten påträffats				Vattentyp
	Adult		Larv		
	Antal lokaler	Andel (%)	Antal lokaler	Andel (%)	
Större vattensalamander	4		2		Naturligt öppna småvatten (1 lokal) Anlagt småvatten (2 lokaler) Anlagt vattendrag (1 lokal)
Mindre vattensalamander	12		4		Naturligt öppet småvatten (1 lokal) Anlagt småvatten (5 lokaler) Anlagt vattendrag (3 lokaler) Öppet kärr (2 lokaler) Skogskärr (1 lokal)

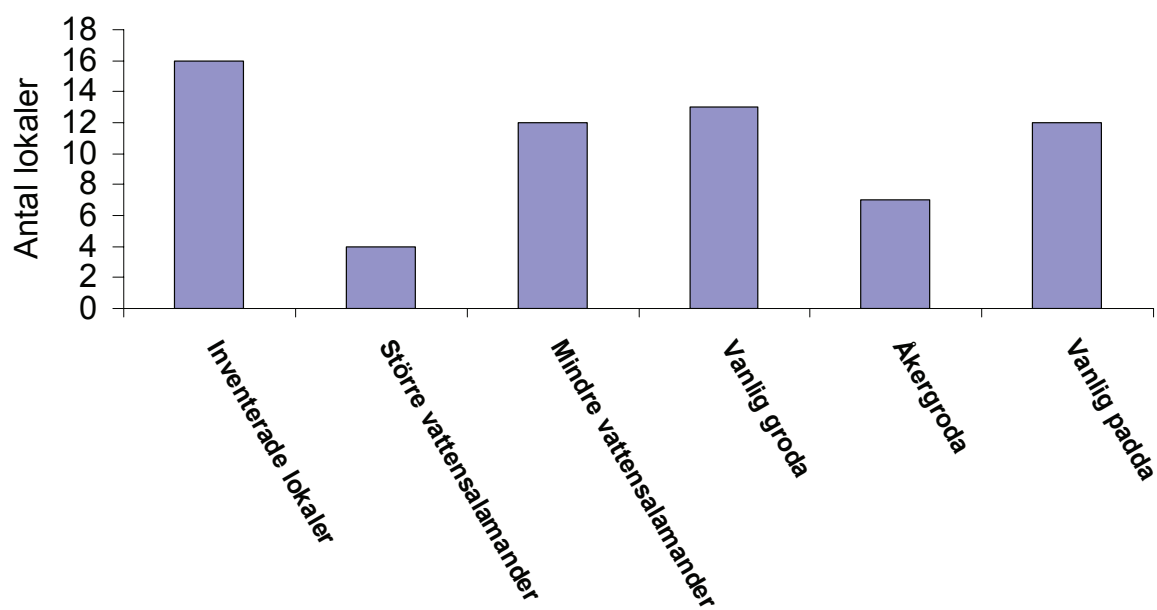
Forts. påträffade arter

Art	Antal lokaler där arten påträffats				Vattentyp
	Adult		Larv		
	Antal lokaler	Andel (%)	Antal lokaler	Andel (%)	
Vanlig groda	14		14 Obs. larv obestämd svanslös art		Naturligt öppet småvatten (1 lokal) Anlagt småvatten (6 lokaler) Anlagt vattendrag (5 lokaler) Öppet kärr (2 lokaler)
Åkergroda	7		14 Obs. larv obestämd svanslös art		Anlagt småvatten (3 lokaler) Anlagt vattendrag (3 lokaler) Skogskärr (1 lokal)
Vanlig padda	12		14 Obs. larv obestämd svanslös art		Naturligt öppet småvatten (1 lokal) Anlagt småvatten (5 lokaler) Anlagt vattendrag (3 lokaler) Öppet kärr (2 lokaler) Skogskärr (1 lokal)

Botkyrka har i östra delen av kommunen kända lokaler med större vattensalamander, som beskrivits vid ett par tidigare inventeringar. Dessa lokaler har inte undersökts vid denna inventering. Det är en anledning till att denna inventering visar på endast fyra lokaler med större vattensalamander i kommunen; Rikstens golfbana, damm ovan Somran, Sågsjön och Lovisebergsdammen. De är väl spridda, vilket visar att kommunen har åtminstone fyra skilda populationer av arten. Utökad inventering bör göras i närheten av dessa lokaler för att säkerställa populationernas förmåga att överleva.

Läs mer i "Groddjursinventering i Botkyrka kommun" (Lindgren, M. 1998) och "Groddjursinventering i Vinkelboda/Rikssten, Botkyrka kommun" (Bolander, S. 2007).

Antal lokaler med groddjur

Bilden visar större vattensalamander (nederst) och mindre vattensalamander (överst). Fotografi: Sebastian Bolander.

Hot och behov av åtgärder

Följande hot mot groddjuren finns på inventerade lokaler:

- Uttorkning av leklokaler
- Predation av fisk
- Biltrafik

Uttorkning av leklokaler – aktuellt vid tre undersökta lokaler

3 lokaler hotades av uttorkning av de delar där groddjur påträffats.

Förslag till åtgärd: Lekvattnen restaureras eller djupare delar grävs där vattnet kan hållas kvar under hela groddjurens vattenlevande stadium, dvs. under mars/april till september. Vid restaurering eller modifiering av det befintliga lekvattnet är det viktigt att man inte gör ett för stort ingrepp, utan endast stör en del av lekvattnet. Organismer kan sedan ta sig från den ostörda delen till den modifierade och i viss mån återskapa den ursprungliga artsammansättningen. Lösningen kan även vara att anlägga nya dammar intill den befintliga lokalen.

Predation från fisk – aktuellt i fem vatten

5 lokaler innehöll fisk vilket medför predation på adulter av salamandrar samt ägg och larver av groddjur.

Förslag till åtgärd: Anlägg fiskfria dammar intill de befintliga lekvattnen. Då det i dag på flera platser anlagts dammar av olika typer (bland annat groddammar), bör utförandet och resultaten av dessa studeras innan det bestäms hur och var den nya dammen skall anläggas.

Biltrafik – aktuellt på två platser

På 2 lokaler hotas groddjuren av trafiken under vandringen till och från leklokalerna.

Förslag till åtgärd: Genom att anlägga grodtunnlar och/eller ledstaket samt genom att sätta upp varningsskyltar på de aktuella vägsträckorna kan problemen minskas.

INVENTERADE LOKALER**STORA TRÄSKET, VIAD, VÄSTRA GRÖDINGE****Id: 1****Position:**

X: 6556780

Y: 1609437

Påträffade arter:

Mindre vattensalamander

Vanlig padda

Vanlig groda

Åkergroda

Vattentyp:

Anlagt vattendrag

Hot:

De två utloppsdikena torkar till största delen ut innan full metamorfos nåts.

Den intilliggande sjön fungerar förmodligen som leklokal.

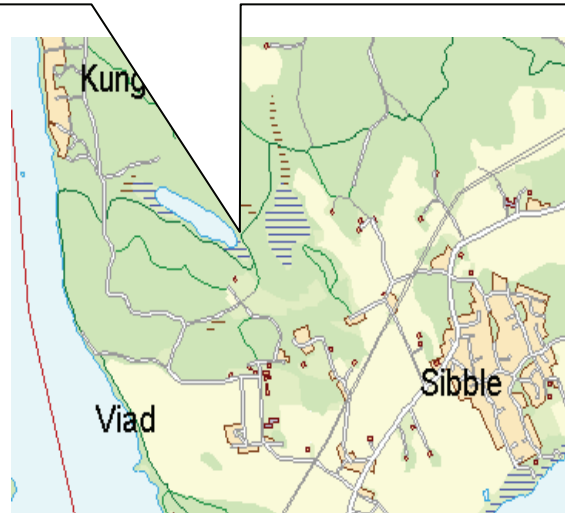
Förslag till åtgärder:

Då det finns flera vatten i närheten som inte torkar ut under sommaren, anses inga åtgärder nödvändiga.

Lokalbeskrivning:

Skogssjö med gungfly. Två utloppsdiken inventerades.

Dikena har branta kala stränder samt sedimentrikt vatten. Ett av dikena är kraftigt bevuxet av vattenväxter medan det andra är helt tomt på växtlighet. Enligt uppgift från markägaren finns det en groddjurstät damm ett par hundra meter från sjön.

SNÄCKSTAVIKSDAMMEN, KAGGHAMRA TOMTOMRÅDE

Id: 2

Position:

X: 6557315

Y: 1612783

Påträffade arter:

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

Vattentyp:

Anlagt småvatten

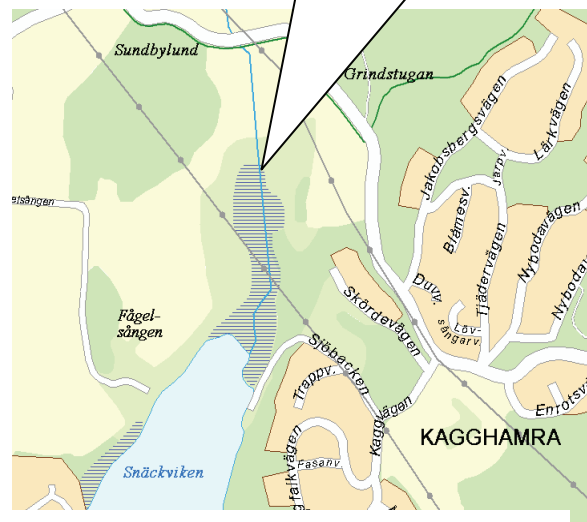
Hot:

Predation från gädda

Uttorkning; stora delar av lokalen torkar ut innan groddjurslarver nått landlevande stadium.

Förslag till åtgärder:

Då lokaler inte torkar ut helt och har vattensamlingar utan fisk anses inga förbättrande åtgärder nödvändiga.

Lokalbeskrivning:

Översvämmade gräsmarker med diken intill sjö som tidigare används som gösodling. Lokalen ligger på ett stort fält med gräs och högrötsvegetation som betas av kor. Vattnet är klart och tätbevuxet av gräs.

Vid besöket 12:e juni hade stora delar av lokalen torkat ut. Mindre vattensalamander påträffades i de grundare diken samt på de översvämmade gräsmarkerna. Gäddor och larver av svanslösa groddjur påträffades i de djupare diken. Fynd av vanlig groda gjordes i samtliga vattensamlingarna.

KYRKSJÖN, GRÖDINGE KYRKA

Id: 3

Position:

X: 6558660

Y: 1613064

Påträffade arter:

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

Åkergroda

Vattentyp:

Anlagt vattendrag

Hot/tänkbara hot:

Till synes inga hot

Förslag till åtgärder:

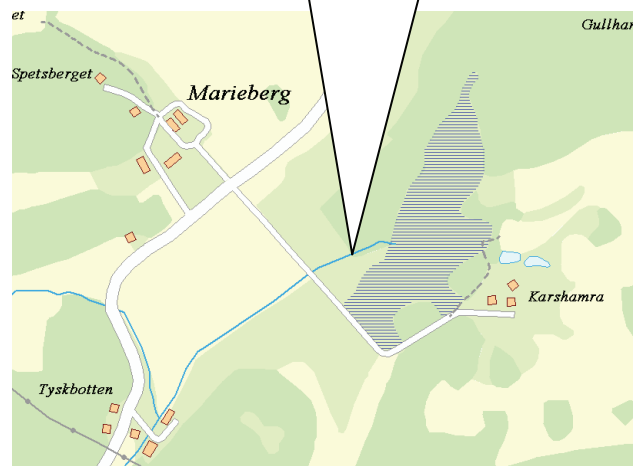
Inga åtgärder anses nödvändiga

Lokalbeskrivning:

Långt rakt dike i ände av sjöutlopp omgivet av öppna fält (åkermark).

Vattnet innehöll mycket sediment vid inventeringen, vilket gav ett dåligt siktdjup. Botten består av lera väl bevuxen med ålnate och slingor samt vass, kaveldun och säv.

Inventeringen utfördes på en 200 meter lång sträcka i diket.

LIDA FRILUFTSGÅRD - VÅTMARKEN

Id: 4

Position:

X: 6561601

Y: 1617862

Vattentyp:

Öppen våtmark

Påträffade arter:

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

Vanlig padda.

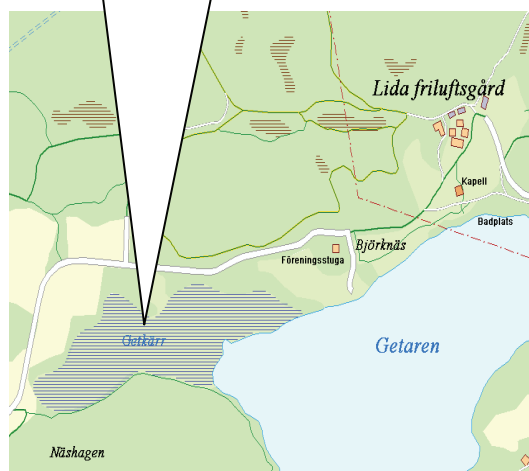
Hot:

Predation; fisk i den större vattensamlingen som är sammansatt med sjön.

Uttorkning; de mindre vattensamlingarna torkar till stora delar ut längre fram på säsongen.

Förslag till åtgärder:

Gräv ett par djupare, fiskfria dammar som kan hålla vatten hela groddjurens vattenlevande fas.

Lokalbeskrivning:

Restaurerad våtmark i anslutning till skogssjö. Småvattnen kring fågeltornet inventerades.

Vattnet är humöst och dåligt siktdjup rårde i de djupare partierna vid inventeringen. Kring lokalen finns barrskogsdominerad blandskog.

I juni hade största delen av småvattnen där mindre vattensalamander påträffades torkat.

Larver av svanslösa påträffades i de större vattensamlingarna som var anslutna till sjön.

RIKSTENS GOLFBANA

Id: 5

Position:

X: 6563222

Y: 1622337

Påträffade arter:

Större vattensalamander
Mindre vattensalamander
Vanlig groda
Åkergroda
Vanlig padda

Vattentyp:

Anlagt småvatten

Hot:

Tillsynes ingen negativ påverkan, fiskar och besökande fåglar som knipor äter dock animalisk föda och gräsänder kan äta grodor. Om dammen sköts på fel sätt kan detta ha en negativ effekt på groddjuren.

Förslag till åtgärder:

Se över skötseln. Det är viktigt att skötseln av dammen samt golfbanan, sköts på ett för groddjuren bra sätt.

Lokalbeskrivning:

De undersökta dammarna är av liknande karaktär och ligger på inom ett golfbaneområde. Dammarna är placerade i NO delen av banan och är förbundna genom diken. De tillförs vatten från den omkringliggande barrskogsdominerad blandskogen. Dammarnas utlopp är via diken vidare ned genom hela golfbanan. Stränderna är både relativt branta, med bar jord och lera, och flacka, med gräs ned i vattnet. Vattnet i dammarna innehöll mycket sediment vid inventeringen. Botten består av lera bevuxen av slingor, gäddnate samt vass, säv och kaveldun. Floran i dammarna hade ej kommit igång vid de första besöken.

Vid ett nattbesök i början av maj påträffades flera groddjur på vandring från den omgivande skogen (övervintringsplatserna) mot dammarna. Den tredje dammen från skogen sett innehöll fisk (20-30 cm lång) av okänd art. Inventeringen tyder på att lokalen är en väldigt bra föryngringsplats för alla fem arter groddjur. I närheten av golfbanan finns flera kända lokaler för större vattensalamander som inte var med vid denna inventering.

SOMRAN – DAMM UPPSTRÖMS, SKÄLBY

Id: 6

Position:

X: 6561876

Y: 1611685

Påträffade arter:

Större vattensalamander

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

Åkergroda

Vanlig padda

Vattentyp:

Anlagt påverkat småvatten

Hot:

Predation från gädda i de djupare delarna av lokalen. Larver av trollslända och dykare kan äta yngel av groddjur. Lokalen torkar till stora delar ut, dock fanns vatten kvar vid yngelhåvningen i juli.

Förslag till åtgärder:

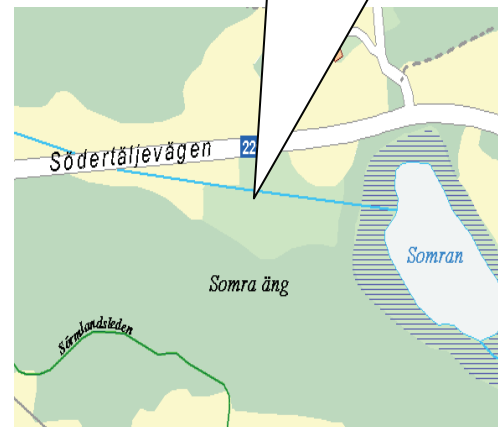
Då samtliga fem arter groddjur påträffades, bör lokalen förbättras genom att man anlägger ett par groddammar på fältet intill den nu befintliga dammen. Vid eventuell skogsavverkning bör denna planeras på ett för groddjuren fördelaktigt sätt.

Lokalbeskrivning:

Damm med upphöjd torr mitt. Dammen och sammankopplat dike inventerades.

Dammen ligger uppströms sjön Somran på ett gräsfält (grästuvor) med fåtal buskar av vide, mellan bilväg och barrskogsdominerad blandskog. Vattnet är aningen humöst till karaktären, på flera platser täcktes ytan av andmat och fintrådiga alger. Botten består av svart dy med onedbrutna växtdelar, till största delen bevuxen med kaveldun men även säv och starr växer upp ur vattnet. Stränderna är branta och glest bevuxna. Dammen är ganska grund, runt 0,5 meter. Det finns även ett djupare grumligt dike som leder till sjön, men detta inventerades inte.

Vid inventeringen påträffades mindre vattensalamander, vanlig groda samt åkergroda och vanlig padda. Även små gäddor påträffades i de djupare delarna av dammen. Ett exemplar av större vattensalamander påträffades först vid yngelhåvningen i juli, vilket kan tyda på att även denna art leker på lokalen.

SKÄLBY GRÖDINGE GOLFCENTER – VILTUVATTEN

Id: 7

Position:

X: 6562100

Y: 1611706

Påträffade arter:

Vanlig padda

Vattentyp:

Anlagt småvatten

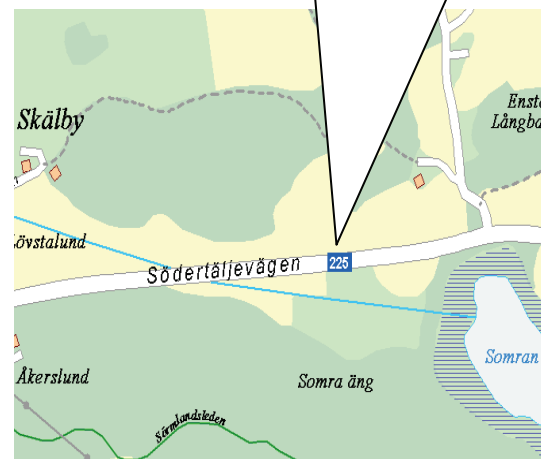
Hot:

Vältrafikerad väg intill lokalen medföljer att groddjur kan bli överkörda vid vandringen till och från lekplatsen.

Förslag till åtgärder:

En grodtunnel under den intilliggande bilvägen skulle bidra till att groddjuren lättare kan röra sig mellan lokalen och lokal nummer 6 (där alla fem arter groddjur påträffades).

a

Lokalbeskrivning:

Viltvatten på golfbana med närhet till bilväg och barrskogsdominerad blandskog. Stränderna lutar brant mot dammens mitt och är tätbevuxna av vass och kaveldun. Vattnet var grumligt av sediment vid inventeringen. Intill dammen ligger ett pumphus som förmodligen används för att bevattna golfbanan. Inventeringen gav endast ett fåtal vanlig padda som resultat.

I närheten av viltvattnet ligger en annan lokal (id.nr. 6) som vid denna inventering inhyste alla fem arter groddjur.

SKÅLBY GRÖDINGE GOLFCENTER – DAMMAR

Id: 8

Position:

X: 6562255

Y: 1610002

Påträffade arter:

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

Åkergroda

Vanlig padda

Vattentyp:

Anlagt småvatten

Hot:

Skötseln av golfbanan, som gräsklippning, borttagande av vattenvegetation och tömning av dammar, kan vara till nackdel för groddjur om det inte utförs på bästa sätt.

Förslag till åtgärder:

Se över skötseln. Det är viktigt att skötseln av dammen samt golfbanan, sköts på ett för groddjuren bra sätt.

Lokalbeskrivning:

Golfbanedamm med närhet till hästhagar och lövskogsdominerad blandskog. Stränderna är delvis flacka men botten lutar brant mot mitten av dammen. En stor del av stranden består av en ca 40 cm hög träfasad (över vattnet). Vattnet innehöll en hel del sediment vilket gav ett dåligt siktdjup vid inventeringen. Botten är lera bevuxen av vass, kaveldun samt gäddnate och slingor. Ett hundratal meter bort finns lövskogsdominerad blandskog.

Bredvid dammen ligger en liknande damm och intill dammarna finns ett vattenfyllt dike som leder till sjön Somran.

SÅGSJÖN, TULLINGE SKOG

Id: 9

Position:

X: 6566234

Y: 1619788

Vattentyp:

Anlagt småvatten

Påträffade arter:

Större vattensalamander

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

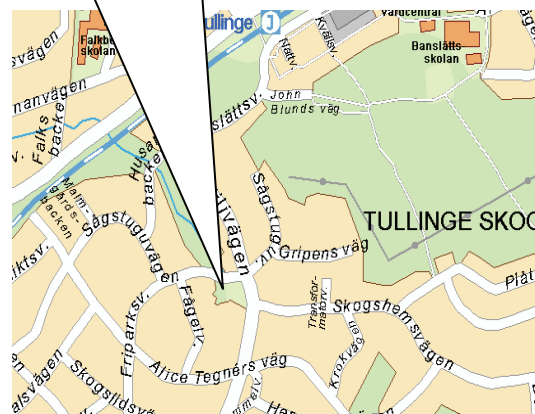
Åkergroda

Vanlig padda

Hot:

Inplanterad spegelkarp kan äta groddjurens yngel och ägg. Varje år dör väldigt många grodor, paddor och salamandrar genom att de blir överkörda vid vandrigen över den intilliggande vältrafikerade Flottiljevägen. Enligt boende vid dammen har groddjuren svårt att ta sig över refugen från vägen, de går ut med refugen och blir till slut påkörda. Nu (2008) håller man på att bygga ett nytt bostadsområde (Riksten) vid den nedlagda flygplatsen F18. Detta kommer förmodligen att medföra ökad trafik på Flottiljevägen.

Förslag till åtgärder:

Ta bort refugen på Flottiljevägen vid dammen. Bygg flera grodtunnlar och ledningsstaket så groddjuren ej kan ta andra vägar än genom tunnarna. Sätt upp varningsskyltar på den utsatta vägsträckan. Detta innan man byggt ut Riksten och trafiken ökar

Lokalbeskrivning: Mindre sjö i villa område. Hälften av stränderna är villatomter, andra hälften består av gräsmark, bilväg, lövskogsdominerad blandskog samt en lekplats. Dammen tillförs vatten från ett betongrör i östra delen och frånrinner dammen i västra änden genom ett vattenfall ned genom en ravin mot Tullingesjön. Dammen har på sommaren mycket växtlighet och man har vid flera tillfällen satt in betande fisk (spegelkarp) senast 2004. Då karpfisken i huvudsak äter växter, är ett fåtal individer inget större hot i en större vattensamling som denna. Men förmodligen äter fisken även larver och ägg av groddjur. År 1994 muddrades dammen och man skapade en lite ö i östra delen. Boende vid dammen underhåller till viss del dammen och håller bort växtligheten. Inventeringen utfördes visuellt och genom håvning. Alla fem arter groddjur påträffades. Dammen har en stark stam av Vanlig groda och över 200 individer av arten påträffades.

TULLINGEMADEN

Id: 10

Position:

X: 6566481

Y: 1619049

Påträffade arter:

Vanlig groda

Vanlig padda

Vattentyp:

Öppet kärr

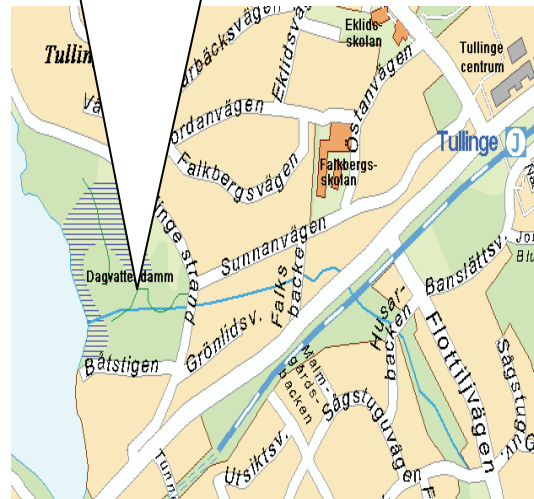

Hot:

Delar av våtmarken innehåller gädda och annan fisk som äter groddjur och dess larver.

Förslag till åtgärder:

Då det finns flera vattensamlingar utan fisk anses inga åtgärder nödvändiga.

Lokalbeskrivning:

Anlagd/restaurerad våtmark intill Tullingesjön, villaområde samt tennisbanor. En stor del av våtmarken är bevuxen av stora vassbälten, högrötsvegetation samt buskar och lövträd. Vattensamlingarna varierar i storlek från ca 90 kvm till små pölar. Fisk kan gå in i våtmarken från sjön.

Inventeringen täckte endast ca 20 % av hela våtmarkens yta, därför kan en hel del groddjur ha missats, särskilt om de var aggregerade till en liten yta. Resultatet tyder på att vanlig groda och vanlig padda är de enda groddjuren som trivs i våtmarken men fler arter misstänks finnas på lokalen.

LOVISEBERGSDAMMEN, HAMRA

Id: 11

Position:

X: 6567423

Y: 1616747

Påträffade arter:

Större vattensalamander
Mindre vattensalamander
Vanlig groda
Vanlig padda

Vattentyp:

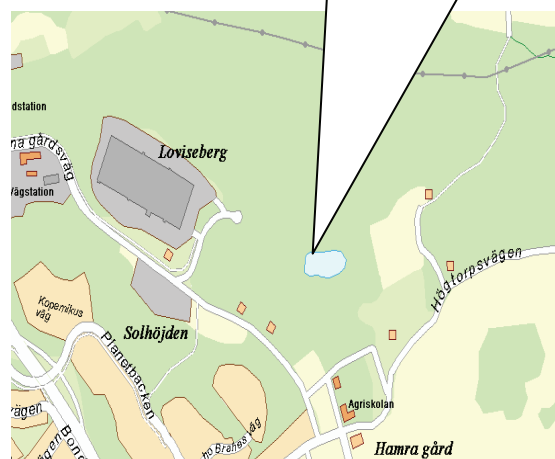
Naturligt öppet småvatten

Hot:

Till synes ingen negativ påverkan.

Förslag till åtgärder:

Inga åtgärder anses nödvändiga.

Lokalbeskrivning:

Viltvatten med omgivande barrskogsdominerad blandskog. Ett hundratal meter bort finns jordbrukslandskap och ett glest bebyggt villaområde. Stränderna består till största delen av gungfly bevuxet med ljung, skvattram och starr. En mindre del av stränderna består av klippor. Vattnet är klart med humöst inslag vilket gav ett mindre bra siktdjup vid inventeringen.

Adulter av mindre vattensalamander, vanlig groda och vanlig padda påträffades vid leken på våren. Vid håvning efter groddjurslarver i juli fångades bland annat en larv av större vattensalamander.

SYLVANDERS VÄG, UTTRAN

Id: 12

Position:

X: 6564443

Y: 1613925

Påträffade arter:

Inga groddjur påträffades.

Vattentyp:

Öppet kärr

Hot:

Ej tillräckligt med vatten, endast små pölar.

Förslag till åtgärder:

Om man konstaterar att det finns lokaler med groddjur i närheten av denna lokal, kan det löna sig att anlägga groddammar på denna lokal.

Lokalbeskrivning:

Igenvuxet kärr i barrskog. På marken växer mossor med högrötsvegetation som ljung skvattram och pors. I höljorna fanns endast små grunda vattenpölar.

Lokalen håller för lite vatten för att fungera som reproduktionslokal för groddjur.

Enligt boende i området brukar groddjur vandra längs med Engwalls väg och ner i den intilliggande ravinen mot sjön Utterkalven. Ytterligare inventering bör göras för att utreda var groddjuren har sina livsmiljöer här.

BANSLÄTT, TULLINGE

Id: 13

Position:

X: 6566678

Y: 1620342

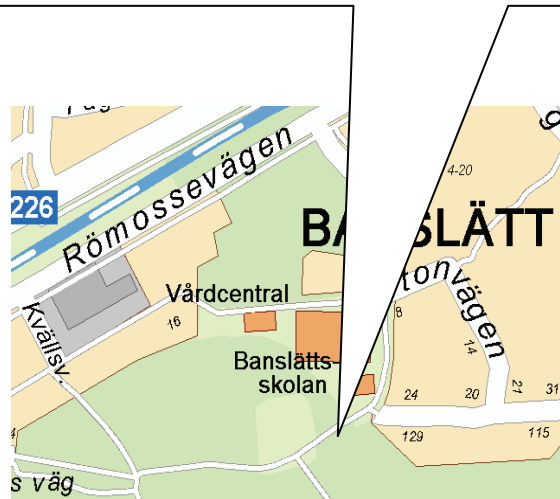
Påträffade arter:

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

Vattentyp:

Anlagt vattendrag

Hot:

Barn från den intilliggande skolan tar grodor och rom.

Dammen torkar innan groddjurslarver når landlevande stadium.

Förslag till åtgärder:

Då lokalen besöks av ett stort antal vanlig groda lönar det sig att utföra förbättrande åtgärder här. Gräv ur dammen sent på hösten eller tidigt på våren (innan grodsäsongen) så att dammen håller vatten under hela larvutvecklingen. Man bör även lägga ned stockar och stenar i dammen, så att adulter och larver kan få skydd från att plockas upp ur dammen. Man bör dessutom se över utloppet, det vill säga diket efter dammarna. Om vattnet rinner ut för lätt, torkar dammarna ut fortare.

Lokalbeskrivning:

Två vägdammar förbundna genom ett dike i våtare mark intill gång- och cykelväg. På ena sidan finns lövskog, på den andra ligger en skola. Dammarna höll vid inventeringen ett stort antal vanlig groda, i juli hade de helt torkat ut. Lokalen har haft groddjur under många år, men på senare år har den växt igen så mycket att den ej håller vatten tills groddjurslarverna nått landlevande stadium. Förbättrande åtgärder på denna lokal är nödvändiga för att den ska fungera som lekplats för groddjuren i framtiden.

HÄSSLE, PÅLAMALM

Id: 14

Position:

X: 6561688

Y: 1621867

Påträffade arter:

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

Vanlig padda

Vattentyp:

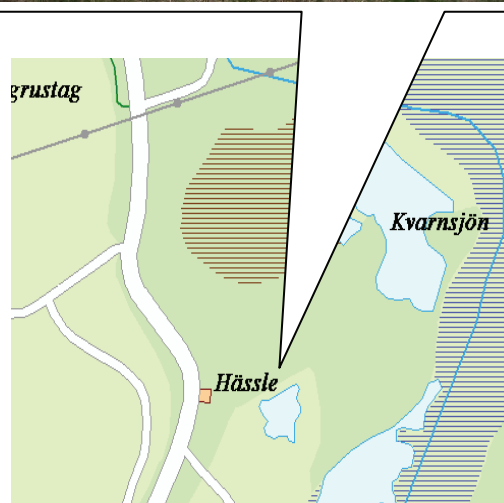
Anlagt småvatten

Hot:

Tillsynes inga hot.

Förslag till åtgärder:

Inga åtgärder anses nödvändiga.

Lokalbeskrivning:

Gammal torvtäkt. Nu vått område med flera vattenfyllda hål av likartad karaktär. Området är omgivet av barrskogsdominerad blandskog. Det går en stig genom området, denna stig används av motorcross-åkare. Vattnet är mörkt och humöst, vilket gav ett dåligt siktdjup vid inventeringen. Vattensamlingarna är på ett fåtal platser kraftigt bevuxna av kaveldun, vass och gäddnate.

Vid yngelhåvningen i juli, påträffades väldigt många nymetamorfoserade paddor på stränderna, detta trots att inga yngel av svanslösa groddjur tidigare fångats.

VÅRSTARAVINEN – BROSJÖNS UTLOPP, VÅRSTA

Id: 15

Position:

X: 6562607

Y: 1613798

Påträffade arter:

Vanlig groda

Vanlig padda

Vattentyp:

Anlagt vattendrag

Hot:

Signalkräfta fanns i diket, den äter ägg och larver av groddjur. Diket torkar förmodligen ut helt under varma somrar.

Förslag till åtgärder:

Man kan gynna groddjuren som finns på lokalen genom att anlägga ett par groddammar bredvid diket.

Lokalbeskrivning:

Dike i ravin i barrskogsdominerad blandskog. Vattnet rinner från Brosjön genom diket och leds sedan ned i en kulvert. Marken kring diket är våt och det finns mycket död ved. Här och var finns mindre vattensamlingar, men de groddjur som påträffades fanns i diket. Diket som innehåller mycket död ved är bevuxet av vattenväxter som ålnate och tuvor av gräs och starr. Vattnet är klart med ytterst lite algblooming.

Under sensommaren år 2004 och 2005 påträffades väldigt många nymetamorfoserade svanslösa groddjur (grodor eller paddor) på gräsmattorna i bostadsområdet Lilla Malmtorp som ligger ovanför ravinen.

SJÖN ASPEN – EKHOLMENS NATURESERVAT

Id: 16

Position:

X: 6569189

Y: 1614453

Påträffade arter:

Mindre vattensalamander

Åkergroda

Vanlig padda

Vattentyp:

Skogskärr

Hot:

Fisk kan gå in från sjön och äta groddjur.

Förslag till åtgärder:

Om man anlägger ett par groddammar förbättras förutsättningarna för groddjuren. Det blir även lättare att se vilka groddjur som finns i området vid framtida inventeringar.

Lokalbeskrivning:

Lövkärr intill sjön Aspen i naturreservatet Ekholmen. Ett hundratal meter bort finns åkermark. Inventeringen utfördes utmed en spång som går genom kärret. Lokalen är till största delen skuggad och i vattnet finns mycket löv och död ved, vilket försvårade inventeringen. Då första besöket på lokalen skedde relativt sent (10de maj), kan groddjursleken ha missats.

Endast ett par mindre vattensalamandrar påträffades vid inventeringens första del. Vid andra delen av inventeringen, yngelhåvningen i juli, påträffades åkergroda och vanlig padda samt yngel av svanslösa groddjur av obestämd art.

SAMLAD TABELL

Data om de lokaler som inventerades i Botkyrka kommun. Tc =större vattensalamander, Tv =mindre vattensalamander, Rt =vanlig groda, Ra =åkerroda, Bb= vanlig padda, ob=obestämd. Obestämda groddjur (ob) anges som stjärtgroddjur (salamandrar) eller stjärtlösa (grodor eller padda).

ID	LOKAL	FÖREKOMST				Adulta groddjur				SPEL				ÄGGSAMLINGAR				LARVER										
		Tc	Tv	Rt	Ra	Bb	Tc	Tv	T ob	Rt	Ra	R ob	Bb	förekomst eller ej (1/0)	Rt	Ra	Bb	Rt	Ra	Bb	Tc	Tv	Stjärt-groddjur	Rt	Ra	Bb	Stjärtlösa groddjur	
1	Stora träsket, utloppsdike	0	1	1	1	1	0	4	0	2	9	5	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1-50
2	Snärkstaviks-dammen	0	1	1	0	0	0	>50	0	5	0	3	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51-100
3	Kyrksjön	0	1	1	1	0	0	5	0	3	3	1	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51-100
4	Lida Vättraiken	0	1	1	0	1	0	22	0	1	0	2	14	0	0	1	5	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	51-100
5	Rikstens golfbana	1	1	1	1	1	>50	>50	0	>50	7	3	12	1	1	0	>25	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	101-200
6	Damm uppströms Somman	1	1	1	1	1	1	>25	0	>25	7	>25	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1-50
7	Skälby Grödinge golfcenter viltbn.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51-100
8	Skälby Grödinge golfcenter Golbane dammar	0	1	1	1	1	0	22	0	22	5	0	12	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51-100
9	Sägsjön	1	1	1	1	1	7	17	0	>200	>50	9	17	1	1	1	>100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	101-200
10	Tullingemåden	0	0	1	0	1	0	0	0	5	0	0	1	1	0	1	>25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	>200
11	Lovisebergs-dammen	1	1	1	0	1	0	>50	0	>25	0	7	22	0	0	0	>50	0	0	0	0	1	6	0	0	0	0	101-200
12	Sylvanderväg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Banslätt	0	1	1	0	0	0	4	0	>100	0	0	0	1	0	0	>25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	101-200
14	Hässle	0	1	1	0	1	0	>50	0	3	0	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Västaravinen Brosjöns utlopp	0	0	1	0	1	0	0	0	5	0	0	3	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1-50
16	Ekhölmén Aspen	0	1	0	1	1	0	2	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1-50

Södertörnsekologerna är ett forum för regional samverkan mellan kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Stockholm, Södertälje och Tyresö.

Södertörnsekologerna har sedan 1990 kartlagt växt- och djurarter, ekosystem och naturvärden samt på andra sätt arbetat med naturvård på Södertörn med omnejd.

År 2008 har Södertörnsekologerna med finansiering från kommunerna och Stockholms Läns Landstings miljöanslag inventerat groddjur på 151 platser.

Vanlig padda

Bufo bufo

Åkergroda

Rana arvalis

Vanlig groda

Rana temporaria

Större vattensalamander

Triturus cristatus

Mindre vattensalamander

Triturus vulgaris

 Regionplane- och trafikkontoret
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

tyresö kommun

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN